

[Lars Emil Johansen.]

være bekendt at basere vor lønpolitik på et så tilfældigt grundlag som at aflønne folk efter, om de har ladet sig føde på den forkerte eller den rigtige side af Atlanterhavet.

Et andet vigtigt punkt i den aktuelle grønlandspolitiske situation er den dystre boligsituation. Der er for tiden for mig at se en ganske mærkelig situation på boligområdet i Grønland, mærkelig, fordi der efter alt at dømme er stor ledighed inden for bygge- og anlægssektoren, både her i Danmark og i Grønland, samtidig med at der hersker stor boligmangel i Grønland. Dette forekommer mig ganske ulogisk, fordi forøgelse af boligbyggeriet i Grønland ikke alene vil resultere i en bedre dækning af det grønlandske boligbehov, men også vil afdæmpe en del af den arbejdsløshed, vi kender inden for anlægs- og boligsektoren. På den baggrund er det mig derfor meget magtpåliggende at anmode regeringen om at søge at udvide aktiviteten inden for boligbyggeriet, så de foran nævnte vigtige hensyn bedre kan tilgodeses. Dette kan selvfølgelig først og fremmest ske ved at forøge anlægsbevillinger til boligsektoren i Grønland, men jeg vil dog ikke undlade at pege på, at en ophævelse af de specielle boligpuljer for de forskellige institutionsgrene ville kunne medføre en mere retfærdig fordeling af boligerne, således at det misforhold, der opstår, når en stribe lejligheder står ubeboede i længere tidsrum, mens andre må vente i mange år på en bolig, der ved kan undgås.

Med hensyn til boligbyggeriet i byggerne finder jeg anledningen passende til at påskønne den mulighed, der nu er opstået med selvbyggerhusene. Jeg tror, dette er et skridt i den rigtige retning, og kan således kun anbefale, at man fortsætter i disse spor.

Den arbejderhøjskole, som er planlagt, men som foreløbig er strandet på et finansielt problem, vurderer jeg som en meget nødvendig håndsækning til de grønlandske arbejdere, der lever under meget utilfredsstillende lønvilkår og har en meget udpræget mangel på information om arbejderbevægelsens rettigheder. Derfor er denne skole meget vigtig, og jeg anmoder regeringen om at prioritere gennemførelsen af denne højskole så højt, som hensynet til den samfundspolitiske helhed tillader. I samme forbin-

delse vil jeg nævne, at jeg finder det tilrådeligt, at Grønlandsministeren optager forhandlinger med GAS og Grønlands landsråd for at finde frem til den mest hensigtsmæssige placering af højskolen set såvel fra et økonomisk som fra et almindeligt samfundspolitisk synspunkt.

For så vidt angår erhvervspolitikken i Grønland, er der flere vigtige og for erhvervslivet ganske afgørende ting, der afventer stillingtagen fra kompetent politisk side. For det første er der spørgsmålet om udvidelse af den grønlandske fiskerigrænse, som jeg ved tidligere lejligheder har understreget nødvendigheden af fra denne talerstol. Grønlands landsråd har på grundlag af forslag, fremsat fra de grønlandske fiskeriforeninger, allerede for snart tre år siden fremsat ønsket om udvidelse af det grønlandske fiskeriterritorium fra de nuværende 12 sømil til mindst 50 sømil. Det grønlandske standpunkt er begrundet med henvisning til, at fiske- og dyrebestandene i de arktiske farvande er meget følsomme over for klimaforandringerne og derfor især udsat for fare i tilfælde af overfiskning. Historien har således vist, hvorledes bestanden af forskellige hvalarter, som tidligere i stort antal levede i de grønlandske farvande, på grund af fremmede fangstfolks rovdrift er blevet decimeret og udryddet til ubodelig skade for den grønlandske befolkning. Især finder vi fra grønlandsk side, at det udenlandske fiskeri på yngleområderne på bankerne ud for de grønlandske kyster har haft en væsentlig indflydelse på den tilbagegang, som vi har oplevet i torskebestanden.

Endvidere er det vor faste mening, at vort lands geografiske beliggenhed og dets udelukkende afhængighed af fiskeriet og fangsterhvervet taler for, at der tages meget vidtgående hensyn til beskyttelsen af de grønlandske farvande.

På baggrund af denne redegørelse for alvoren bag vort ønske om udvidelse af det grønlandske fiskeriterritorium vil jeg endnu en gang indtrængende understrege over for regering og folketing, at det haster med at gennemføre denne fiskerigrænseudvidelse, idet det for os drejer sig om en eksistenskamp, en kamp for at beskytte ressourcer i en tid, hvor hele vor eksistens beror på vore fiskeri- og fangererhverv.